

HØRINGSNOTAT

FORSLAG TIL FORSKRIFT OM REGISTRERING SOM KJØPER OG MOTTAKER AV FANGST.

1. INNLEDNING

Registreringsplikten for kjøpere av råfisk i første hånd er i dag regulert av lov av 24. juni 1994, nr. 34 om registrering som kjøper i første hånd av råfisk m.v., med tilhørende forskrift av 19. september 1997 nr. 1019 om registrering som kjøper i første hånd av råfisk m.v. Hovedformålet med innføringen av registreringsplikten for kjøpere i 1994, var å sikre at kjøperne fulgte salgslagenes regler, særlig med tanke på de regler som sikret fiskeren oppgjør. Ordningen var også ment som et middel til å styrke ressurskontrollen samtidig som krav til fiskens kvalitet ble ivarettatt.

I lov av 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) er det i § 38 tatt inn hjemmel til å registrere mottakere av fisk i tillegg til kjøpere i første hånd. Formålet er å styrke ressurskontrollen. Det vises til Ot.prp. nr. 20 (2007-2008), pkt. 8.1.7.2.

Det foreslås å utvide registreringsplikten til å omfatte alle som mottar fangst, dersom fangsten ikke tidligere er landet til en registrert mottaker på land. Dette gjelder uavhengig av om fangsten allerede er omsatt, skal omsettes samtidig som den landes eller senere. Videre foreslås det å fjerne vilkåret om at omsøkte anlegget må være godkjent av Mattilsynet. Forslaget åpner videre for en begrenset adgang til å registrere flere kjøpere ved samme anlegg og flere mottakere på steder uten anlegg.

Hensynet til å sikre at kjøperne følger salgslagenes regler foreslås videreført. Salgslagenes adgang til å suspendere kjøpere i medhold av den gjeldende forskriftens § 6, har vært et effektivt i lagenes kontroll med førstehåndsomsetningen, særlig for å sikre at tilstrekkelig garanti blir stilt.

Det foreslås i det vesentlige å videreføre reglene om bortfall av rettigheten til å være registrert. I tillegg foreslås en bestemmelse om at inaktivitet i mer enn 12 måneder automatisk skal føre til bortfall av registreringsrettigheten.

Det er Fiskeridirektoratet Region Nordland som har ansvaret for dagens kjøperregister i første instans. Ordningen foreslås videreført og Fiskeridirektoratet sentralt vil være klageorgan.

Forslaget innebærer at reglene om registreringsplikt for kjøper og mottaker samles i en forskrift og at det må utarbeides et nytt felles register for begge aktørene.

2. HOVEDTREKK I FORSKRIFTSFORSLAGET OG FORHOLDET TIL FISKESALGSLAGENE

I den gjeldende kjøperregistreringsordningen har kjøperne et rettskrav på å bli registrert dersom de fyller de objektive vilkårene for registrering. Dette foreslås videreført som hovedregel.

Fiskeridirektoratet mener videre at vilkårene for å bli registrert som kjøper og mottaker i all hovedsak skal være de samme.

Av forarbeidene fremgår at vilkårene må være saklig avgrenset til formålet med registreringsordningen. Vilkårene må altså være begrunnet i hensynet til styrke ressurskontrollen, samt skaffe en oversikt over aktører som tar i mot og omsetter fangst og hvor denne aktiviteten foregår.

Etter dagens forskrift er det et vilkår for registrering at kjøper eier eller leier anlegg som er godkjent etter bestemmelsene i eller i medhold av matloven. I Ot.prp. nr. 20 (2007-2008) side 206, første spalte, annet avsnitt, uttales følgende: *”Departementet meiner at det ikkje er nødvendig ut frå ressurskontrollen at mottak av fangst skal skje på eit landanlegg godkjent etter reglane i matlova.”* Det foreslås derfor at vilkåret om at søker skal disponere et anlegg som er godkjent av Mattilsynet ikke videreføres. Dette medfører ingen realitetsendringer for næringsaktørene. De vil fortsatt måtte forholde seg til alle krav som stilles i regler som forvaltes av Mattilsynet.

Fiskeridirektoratet region Nordland behandler etter dagens regler alle saker knyttet til kjøperregisteret i første instans. Fiskeridirektoratet er klageinstans. Dette foreslås videreført. I og med at det foreslås noen nye regler som innebærer en større grad av skjønnsutøvelse enn etter dagens regler vil det være nødvendig å innhente uttalelser fra det regionkontor der mottaket skal finne sted. Det legges til grunn at det utarbeides rutiner for dette uten at det trengs egne forskriftsbestemmelser.

Det foreslås å etablere forbud mot å kjøpe eller ta i mot fangst for alle som ikke er registrert som kjøper og/eller mottaker i mottaker- og kjøperregisteret. Forbudet omfatter også et forbud for fiskere mot å lande fangst til ikke-registrerte aktører. Videre stiller forskriftsforslaget vilkår for å bli registrert som kjøper og mottaker. Forskriftsforslaget inneholder også bestemmelser vedrørende omstendigheter som kan eller må føre til bortfall av registreringen.

Det fremgår av dagens kjøperregistreringsforskrift § 6 at vedkommende salgsorganisasjon kan med øyeblikkelig virkning treffe vedtak om suspensjon av adgangen til å stå registrert som kjøper, dersom kjøper ikke stiller garanti som nevnt i § 3 første ledd bokstav c.

Frem til ikrafttreddelsen av kjøperregistreringsloven 1. januar 1998 administrerte salgslagene en godkjenningsordning. Gjennom den nye loven ble det sentrale formålet med ordningen, å sikre at kjøperne fulgte salgslagenes salgsvilkår og å gi fiskerne sikkerhet for oppgjør, videreført.

Salgslagene har i stor utstrekning anvendt ovennevnte hjemmel, ofte med den virkning at tilstrekkelig garanti har blitt stilt innen kort tid. Dette har vært et effektivt virkemiddel for salgslagene for å organisere og kontrollere førstehåndsomsetningen, særlig med tanke på å sikre oppgjør for omsetning av fisk.

Det er fortsatt viktig at salgslaget har et tilsyn med og hjemmel til å gripe inn overfor omsetningsleddene i førstehåndsomsetningen. Det foreslås derfor å videreføre salgslagenes hjemmel til å fatte vedtak om suspensjon dersom det ikke stilles tilstrekkelig garanti. Det følger av sammenhengen med råfiskloven og omsetningen i første hånd at denne hjemmelen bare omfatter de som er registrert som kjøpere.

3 VIRKEOMRÅDE OG REGISTRERINGSPLIKTIGE AKTØRER

3.1. Virkeområde

Havressursloven § 38 gir hjemmel til å kreve registrering for alle som skal motta fangst i første hånd. Det vurderes som hensiktsmessig i denne omgang å avgrense fangst som utløser registreringsplikt til de artene som er omfattet av fiskesalgslagenes omsetningsrett.

Begrepet råfisk foreslås derfor videreført. Begrepet er innarbeidet og klart definert, jfr. forskrift av 29. juni 1990 om førstehåndsomsetning av råfisk § 1. Dersom det i fremtiden blir foretatt endringer med hensyn til salgslagenes omsetningsrett, vil registreringsplikten inntre for de nye artene uten at reglene om registrering må endres.

Fritidsfiskere med dispensasjon til å drive kaisalg, samt de som opererer som selvprodusenter, omfattes også av forslaget.

3.2. Registreringspliktige aktører

3.2.1. Kjøper og mottaker

Det foreslås å definere de to sentrale begrepene ”kjøper” og ”mottaker”, for å klargjøre hvilken aktivitet som fører til at det inntre en rett og plikt til registrering for aktørene.

3.2.1.1. Mottaker

Mottaker foreslås definert som alle som tar i mot fangst fra et fiske- eller transportfartøy dersom fangsten ikke tidligere er landet til en registrert mottaker på land. Forslaget medfører dermed at mottaker må være registrert i følgende fire situasjoner:

1. Ved landing fra fiskefartøy til kai.
2. Ved landing fra fiskefartøy til transportfartøy.
3. Ved landing fra transportfartøy til transportfartøy.
4. Ved landing fra transportfartøy til kai.

Begrepet transportfartøy omfatter alle fartøy som ikke er benyttet til å fange den aktuelle fisken. Kjøpe- og føringsfartøy er dermed også omfattet i de tilfellene de ellers benyttes som fiskefartøy.

Begrepet "lande" omfatter alle tilfeller som nevnt i forskrift av 22. januar 2003 nr. 57 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk § 3.

Forslaget innebærer at den enkelte fangst kan bli landet flere ganger til en registreringspliktig mottaker. Dette gjelder selv om den er omsatt i første hånd på veien. Ved videre transport etter at den er landet til kai, vil det ikke kreves registrering av mottakerne. Dersom den videre transporten skjer til en kjøper i første hånd må vedkommende være registrert som kjøper.

Fiskere som lander fangst til seg selv, uten at fangsten samtidig blir omsatt vil bli omfattet av forslaget. Eksempelvis gjelder dette selvprodusenter, herunder fritidsfiskere, som lander egen fangst for tørrfiskproduksjon. Omsetningen av fangsten skjer i disse tilfellene som regel flere måneder etter landing. Forskriftsforslaget innebærer at selvprodusenter må søke om å bli registrert som mottaker for å kunne lande fangst på denne måten.

De nøytrale fryselagrene "frysehotellene" er et annet eksempel på en gruppe aktører som vil bli omfattet.

Den foreslåtte registreringsplikten vil også omfatte fiskere som lander egen fangst for så å transportere denne videre til kjøper. Registreringsplikten vil gi oversikt over hvem som lander på denne måten og hvor det skjer. Det vises til Fiskeri- og kystdepartementets høringsnotat av 16. desember 2008 vedrørende forslag til endringer i forskrift av 22. januar 2003 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk, med høringsfrist 1. mars 2009. Her foreslås det å åpne for en dispensasjonsadgang fra veieplikten, samt utfylling av forenklet landingseddél for fiskere med mindre fartøy. Et slikt regelverk vil kunne komme til anvendelse for fiskere som lander fangst til seg selv for videre transport til kjøper. Innholdet i Fiskeri- og kystdepartementets høringsnotat av 16. desember 2008 er kort gjort rede for i punkt 4.1.3.

3.2.1.2. Kjøper

Kjøper defineres som alle som omsetter fangst som landes eller er landet fra et fiske- eller transportfartøy dersom fangsten ikke tidligere er tidligere er omsatt til en registrert kjøper. Omsetningen til kjøper i første hånd skjer altså kun en gang.

Den vanligste formen for kjøper i første hånd er en aktør, ofte et firma, som kjøper fangsten samtidig som den landes ved eget eller leid anlegg. I henhold til forskrift av 22. januar 2003 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk § 6, 3.ledd, skal det fylles ut en sluttseddél ved landing der omsetningen skjer samtidig.

En annen type kjøper i første hånd er de såkalte traderne, som kjøper fersk/frossen eller ferdigprodusert fisk fra nøytrale mottaksanlegg. De har i dag dispensasjon fra kravet om å leie eller eie godkjent anlegg i dagens forskrift. Traderne vil fortsatt kategoriseres som kjøpere i første hånd.

Mattilsynet innførte fra 1. januar 2009 forenklete retningslinjer for levering av fersk fisk til restauranter, spisesteder og lignende. Slike aktører vil også omfattes av kjøperbegrepet. På samme måte som for eksempel tradere må slike aktører søke om registrering.

En særlig omsetningsordning godkjent av salgslagene er der fisker/reder overtar egen fangst for videresalg eller eksport. Et eksempel på dette er fiskefartøyet/rederiet som overtar sin egen fangst for produksjon, enten om bord eller ved produksjonsanlegg på land. Fra salgslagene stilles visse vilkår for tillatelse til denne type omsetning. Videresalget til andre kjøpere blir vurdert på samme måte som ordinært salg i annen hånd. Det betyr at fangsten kan selges til kjøpere som ikke er innført i mottaker- og kjøperregisteret. Det vurderes derfor som hensiktsmessig at de som overtar egen fangst også omfattes av kjøperbegrepet.

En annen omsetningsordning som er godkjent av salgsgeselskapene er omsetning via kaisalgdispensasjon. Det innebærer at fiskeren har dispensasjon for å selge fangsten direkte til private forbrukere fra eget fiskefartøy. Omsetningen er definert som førstehåndsomsetning av fisk. Det vurderes som hensiktsmessig å foreslå at kaiselgere registreres som kjøpere i første hånd. Det stilles som vilkår at det i søknaden opplyses om at vedkommende har kaisalgdispensasjon.

Ovennevnte gjelder også for ikke-manntallsførte fiskere (fritidsfiskere) som omsetter sin egen fangst ved kaisalg.

3.2.2 En aktør både som kjøper og mottaker

Det nye forskriftsforslaget åpner for at en aktør kan være registrert som både kjøper og mottaker av fangst på samme anlegg. På denne måten kan en aktør kjøpe fangst, samtidig som vedkommende ved samme anlegg kan ta i mot fangst for oppbevaring eller på vegne av andre kjøpere.

I kontrollsammenheng er det imidlertid viktig at det klart fremgår når aktøren opptre som mottaker og når vedkommende opptre som kjøper. Det vil være avgjørende for ressurskontrollen at dette fremgår av landingsseddel, sluttseddel og landingsjournal. Det vises til pkt. 4.3 når det gjelder krav til merking og atskillelse av fangst. Aktøren som er registrert som mottaker vil være ansvarlig for all landet fangst, også fangst som mottaker har tatt i mot på vegne av eventuelle andre kjøpere som er registrert ved anlegget. En mottaker som tar i mot for andre skal gi landingsopplysninger for denne fangsten på samme måte som for den fangsten han selv kjøper.

Den som ønsker å motta fisk og samtidig opptre som kjøper må opplyse i søknaden om at begge former for aktivitet skal utføres. De som bare skal motta fisk, for eksempel de nøytrale fryseanleggene eller selvprodusenter, vil dermed være klart skilt ut i egne grupper. Dagens ordning der det innvilges dispensasjon fra kravet om å eie eller leie anlegg for tradere, trenger ikke videreføres. Tradere vil bli registrert bare som kjøpere og i tillegg angi over hvilke anlegg de skal handle.

3.2.3. Mottak og kjøp på samme sted og tak på antall steder

Den enkelte aktør kan være registrert både som mottaker og kjøper på samme sted. Det vurderes ikke å være nødvendig ut fra kontrollmessig hensyn med et "tak" for antall steder en aktør kan søke om registrering. Det som er sentralt for gjennomføring av

kontrollarbeidet er å ha oversikt over hvor aktivitetene foregår. Nærmere om antall aktører registrert på samme sted/anlegg nedenfor under 4.

3.2.4. Oppsummering

De aktørene som foreslås definert som kjøper i første hånd er etter dette alle som omsetter fangst gjennom eller med godkjenning av salgsorganisasjonene, herunder tradere, restauranter/spisesteder, kaiselgere, samt fisker/reder som overtar sin egen fangst.

Aktører som blir definert som mottaker er de nøytrale mottaksanleggene, selvprodusenter, fiskere som lander sin egen fangst for selvproduksjon eller videre transport til kjøper i første hånd, samt transportfartøy som tar del i omlasting eller kjøp av låssatt fisk. Nøytrale mottaksanlegg omfatter tradisjonelt fryselaagre som tar i mot frossen fisk. Forslaget åpner for tilsvarende aktivitet knyttet til mottak av fersk fisk.

Forskriftsforslaget innebærer at den enkelte fangst i noen tilfeller landes til flere registreringspliktige mottakere. Omsetningen til kjøper i første hånd skjer imidlertid kun en gang, ved første gangs omsetning.

For å illustrere reglene med et eksempel, må fisker/reder som overtar sin egen fangst være registrert som kjøper, da dette defineres som førstehåndsomsetning. I de tilfelle fangsten landes ved et nøytralt mottaksanlegg, må anlegget være registrert som mottaker. Dersom fisker/reder i stedet lander fangsten ved sitt eget anlegg på land må fisker/reder være registrert som mottaker på anlegget. Hvis fangsten landes direkte til en annen kjøpers anlegg (omsetning i andre hånd) må denne kjøperen også stå registrert som mottaker i registeret. Ved omlasting av fangsten til et transportfartøy på sjøen må denne være registrert som mottaker og det samme gjelder den aktøren som tar i mot fangsten ved kai.

Det foreslås å plassere definisjonen av begrepene ”mottaker” og ”kjøper” i hver sin bestemmelse, hvor også forbudene fremgår. På denne måten kommer det klart frem hvilke rettsvirkninger som inntreffer ved å bli definert som kjøper og mottaker. Det er også mest hensiktsmessig å plassere forbudet overfor fiskere i samme bestemmelse, da dette utgjør en naturlig sammenheng.

4. ANTALL AKTØRER REGISTRERT PÅ SAMME STED/ANLEGG

Det vises innledningsvis til Ot.prp. nr. 20 (2007-2008) pkt 8.1.8.6:

”Departementet meiner det berre skal vere tillate å registrere ein mottakar på kvart anlegg eller stad til same tid, samstundes som eit firma både kan ta imot og kjøpe fisk på same stad eller anlegg. Når det gjeld landing av fangst, er det viktig i kontrollsamanheng at berre ein aktør kan ta imot fisk på kvart anlegg, slik at mottakaren har ansvaret for at all fangst som vert landa, vert førd på landingssetel.”

Av hensyn til kontrollarbeidet er det viktig å kunne forholde seg til en mottaker som er ansvarlig for all landing av fangst ved et anlegg. Dette effektiviserer og forenkler kontrollarbeidet i og med at det kun er en aktør å kontrollere i forhold til opplysninger om landet kvantum og kun en å holde ansvarlig for eventuelle overtredelser.

Det foreslås derfor at det som hovedregel kun er tillatt med en registrert mottaker per anlegg eller sted. Omtale av mulige unntak finnes i punkt 4.1. nedenfor. Antall kjøpere på hvert sted er behandlet under 4.2. nedenfor.

4.1. Mottakere av egen fangst

En stadig reduksjon av antall fiskemottak langs kysten har flere steder ført til store geografiske avstander mellom mottaksanleggene, noe som har skapt særlig utfordringer for å få landet fangst for den mindre del av kystflåten. Dette har blant annet resultert en praksis der noen fiskere lander fangsten "til seg selv" på steder i nærmiljøet, for så å transportere fangsten videre til kjøper eller at kjøper henter fangsten på landingsstedet. I flere tilfelle brukes samme sted av flere fiskere for landing av egen fangst. Også fiskere som er selvprodusenter av eksempelvis tørrfisk lander "til seg selv" i stor grad for så å bringe fangsten til tørking.

På grunn av praktiske, sikkerhetsmessige og økonomiske forhold vil det være behov for næringen å lande fangst på denne måten også i fremtiden. Det vurderes som lite hensiktsmessig å nekte flere aktører å motta sin egen fangst på samme sted. Dersom det ikke åpnes for registrering av flere mottaker per sted for denne gruppen, innebærer det at den resterende del av de lokale fiskerne må registreres som mottaker ved et annet sted eller gå til den kjøper som ligger nærmest, med de praktiske og økonomiske ulempene det medfører. Sikkerhetsmessig kan det også by på store utfordringer for den minste flåten, dersom fartøyene må krysse "værharde" strekninger for å komme til nærmeste mottak.

Av hensyn til ressurskontrollen er det imidlertid svært viktig å begrense adgangen for slik registrering. Det er derfor kun mottakere av egen fangst, for transport til kjøper eller selvproduksjon, som foreslås omfattet. I tillegg til ressurskontrollhensyn vil det også være av betydning å begrense adgangen slik at etablerte landingsmønstre ikke blir forandret, der det finnes godkjente anlegg for mottak og produksjon av fisk.

Det foreslås derfor at det unntaksvis kan tillates at flere fiskere registreres som mottaker av egen fangst på steder uten mottaksanlegg.

For å sikre en god ressurskontroll må det stilles vilkår for slik registrering. I enkelte saker kan det av hensyn til ressurskontrollen likevel være viktig å nekte registrering, selv om vilkårene er oppfylt. Det foreslås derfor at aktøren ikke har et rettskrav på slik registrering selv om vilkårene er oppfylt, men at det avgjøres etter en nærmere skjønnsmessig vurdering av den enkelte sak.

4.1.1. Om Fiskeri- og kystdepartementets høringsnotat av 16. desember 2008

I Fiskeri- og kystdepartementets høringsnotat av 16. desember 2008 foreslås det endringer i forskrift om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk. Bakgrunnen for forslaget er den nevnte utvikling som har medført vanskeligheter for å få landet fangst for den mindre del av flåten, på grunn av lang avstand til nærmeste mottaksanlegg. Dette innebærer flere utfordringer både med hensyn til hygiene og kvalitet og ressurskontrollen

og det foreligger derfor et behov for å vurdere hvordan slike landinger kan gjøres innenfor et regelverk som ivaretar disse hensynene.

I høringsnotatet foreslås det for det første å åpne for og dispensere fra veieplikten ved landing for fartøy under 13 meter største lengde som lander på steder der det ikke finnes registrerte kjøpere i første hånd. Det bes om innspill på hvilken avstand og hvilke omstendigheter som bør gi grunnlag for dispensasjon fra veieplikten. Det foreslås å gi Fiskeridirektoratet hjemmel til å stille vilkår i slike dispensasjoner. Et av vilkårene som foreslås for å få dispensasjon fra veiekravet er å oppgi hvor landing skal foregå. Dette er i samsvar med vilkårene foreslått i forskrift om registrering som kjøper og mottaker av fangst § 4. Videre foreslås å kreve at fangsten fra et fartøy ikke blir transportert sammen med fangst fra et annet fartøy. Dette må også ses i sammenheng med drøftelsene i dette høringsnotatet vedrørende registrering av flere mottakere av egen fangst.

For det andre foreslås det å innføre forenklet landingsseddel i de tilfellene der det er gitt dispensasjon fra veieplikten. Det redegjøres for hvilke krav som bør stilles, herunder krav til estimering av kvantum, plikt til forhåndsmelding, samt krav til at den forenklete landingsseddelen til enhver tid følger fangsten og at fullstendig seddel fylles ut når fisken er transportert til mottaket.

For det tredje foreslås det å innføre en adgang til å tillate at fisker veier og fyller ut seddel alene ved landing til helt små mottak.

Høringsnotat av 16. desember 2008 retter seg mot de samme aktørene som bestemmelsene for registrering av flere mottakere ved samme sted. Det vil være naturlig å se hen til det endelige forslag til endringer i forskrift av 22. januar 2003 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk når det gjelder utforming vilkår for tillatelse, samt retningslinjer for skjønnsanvendelsen. Det samme gjelder for vilkår som må eller kan stilles i en tillatelse til registrering.

4.1.2. Vilkår og skjønnsanvendelse

Vilkår må være begrunnet i kontrollmessige hensyn. Grunnvilkåret som foreslås for at det kan gis tillatelse registrering av flere mottakere av egen fangst ved samme sted, er at det ikke eksisterer anlegg eller andre fysiske innretninger som er egnet til oppbevaring eller produksjon av fangst på det omsøkte sted.

Det må med andre ord ikke være mulig å oppbevare det landede kvantum på området over kortere eller lengre tid. Det medfører i praksis at fangsten må bringes videre, enten av mottaker selv eller av kjøper i første hånd, umiddelbart etter landing. På denne måten vil faren for sammenblanding av fangstene reduseres. Mottakere på slike steder må selvfølgelig overholde de krav som til enhver tid stilles i forskrift av 22. januar 2003 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk. Det vises til drøftelsen i pkt. 4.3. nedenfor, om merking og atskillelse av fangst, samt Fiskeri- og kystdepartementets høringsnotat av 16. desember 2008.

Bakgrunnen for forslaget om å åpne for adgang til å registrere flere mottakere av egen fangst ved steder uten mottaksanlegg, er som nevnt av hensyn til utfordringen med å få landet fangst særlig for de minste fartøyene i kystflåten. Adgangen må dermed begrenses

til denne gruppen og det foreslås at bare fartøy mindre enn 13 meter største lengde omfattes.

Lang avstand til nærmeste mottak er en del av bakgrunnen for utformingen av unntaksordningen. Det vil derfor være naturlig å kunne stille et vilkår om en viss avstand, dersom det skal være aktuelt gi tillatelse til registrering ved sted uten anlegg. Spørsmålet blir da hvilken avstand som bør angis som absolutt minste avstand. I visse tilfeller kan det være snakk om kortere avstander, men der sikkerhetsmessige årsaker gjør det utrygt for fartøyene å gå til nærmeste mottak.

Det bes om høringsinstansenes innspill i forhold til hvilke avstander som bør legges til grunn, samt eventuelt andre vilkår eller hensyn som bør tas i denne vurderingen.

Som nevnt vil det være naturlig å se hen til innspill og endelig forslag til vilkår og retningslinjer for dispensasjonsbestemmelsene i forskrift av 22. januar 2003 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk, jf ovennevnte høringsnotat av 16. desember 2008.

Vilkårene som foreslås for å kunne registrere flere mottakere av egen fangst på steder uten mottaksanlegg er således skjønnsmessige. De innebærer at det må foretas nærmere vurderinger av forholdene på mottaksstedet. Det vil ikke alltid være like klart at vilkårene er oppfylt. Av hensyn til ressurskontrollen er det viktig å foreta en konkret vurdering av om vilkåret er oppfylt i disse tilfellene. Vurderingen må skje som ledd i en vanlig saksbehandling der Fiskeridirektoratet kan anvende skjønn knyttet til å vurdere om vilkårene er oppfylt.

Samtidig inneholder den foreslåtte bestemmelse en hjemmel til skjønnsanvendelse når det gjelder om tillatelse skal gis, selv om vilkårene er oppfylt. Det er nødvendig dersom kontrollmessige hensyn tilsier at tillatelse likevel ikke bør gis, herunder om søkeren oppnår en reell fordel ved å bli registrert som mottaker.

4.1.3. Vilkår i tillatelsen

Dersom tillatelse gis vil det av hensyn til ressurskontrollen være nødvendig å stille vilkår i tillatelsen. Det legges til grunn at vilkårene i tillatelsen må være begrunnet ut fra behovet for å sikre gjennomføring av en god ressurskontroll.

Et naturlig vilkår å stille vil være at fangsten som er landet ikke skal transporteres sammen med landet fangst fra andre fartøy. Dette vil gjøre kontrollen av den landede fangsten tilnærmet umulig.

Også her er det naturlig å se hen til den videre behandlingen av forslagene i høringsnotat av 16. desember 2008 som er nevnt ovenfor. Vilkår som det kan være aktuelt å stille i dispensasjoner fra veieplikten og fra reglene om føring av landings- og sluttsedler, kan også være aktuelt å stille i en tillatelse for registrering av flere mottaker av egen fangst, ettersom begge regelverk er rettet mot samme gruppe fiskere/mottakere.

Det bes om innspill fra høringsinstansene på vilkår som det vil være viktig å få stilt i en tillatelse av registrering som mottaker.

4.1.4. Oppsummering

Det foreslås at det som hovedregel bare tillates registrert en mottaker på hvert anlegg/sted. Videre foreslås at det som unntak fra hovedregelen kan registreres flere mottakere av egen fangst på steder der det ikke er mulig å oppbevare eller produsere fisk, dersom Fiskeridirektoratet gir tillatelse til dette etter en konkret vurdering av forholdene i den enkelte sak. Fiskeridirektoratet gis hjemmel til å stille vilkår i tillatelsen.

4.2. Antall kjøpere registrert på samme sted

I Ot.prp. nr. 20 (2007-2008) pkt 8.1.8.6, uttales følgende:

”Departementet meiner samstundes det bør vere tillate for fleire kjøparar å vere registrerte på same anlegg eller same stad, så lenge fangsten er tydeleg merka med kven som er kjøpar og fangstane til dei ulike verksemdene er klart skilde frå kvarandre. Dersom det er fare for samanblanding av fangstar kan det nektast registrering av meir enn ein kjøpar på eitt anlegg.”

Et av formålene med registreringsordningen er å skaffe en oversikt over aktørene på landsiden. Det vurderes at formålet kan oppnås selv om det skulle åpnes opp for å registrere flere kjøpere ved samme anlegg eller samme sted. Hensynet til ressurskontrollen tilsier imidlertid at adgangen må begrenses.

På samme måte som for mottakere, foreslås det i utgangspunktet å være tillatt med kun en registrert kjøper i første hånd per anlegg eller sted. Dette er en videreføring av gjeldende rett. Etter dagens regelverk er det imidlertid åpnet for en dispensasjonsadgang for registrering av flere tradere som kjøpere i første hånd, ved et nøytralt mottaksanlegg. Dette forslaget er ikke ment å være til hinder for en videreføring av slike tillatelser. Forslaget inneholder derfor en bestemmelse om at Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til at det registreres flere kjøpere ved et anlegg.

4.2.1. Vilkår og skjønnsanvendelse

For å sikre en god ressurskontroll vurderes det som nødvendig å stille vilkår for registrering av flere kjøpere på samme anlegg/sted. Det vil være av stor betydning for kontrollarbeidet å kunne forholde seg til en ansvarlig mottaker, som har det fullstendige ansvar for all landet fangst uavhengig av eierforholdet til fangsten. Derfor stilles det som grunnvilkår for å registrere flere kjøpere ved et anlegg, at en aktør må være registrert som mottaker ved det aktuelle stedet. Denne vil være ansvarlig for alle mottak av fangst.

Også her vil det i enkelte saker av kontrollmessige hensyn likevel være nødvendig å nekte registrering selv om vilkåret er oppfylt. Det foreslås derfor at aktørene ikke har et rettskrav på registrering selv om vilkåret er oppfylt, men at det avgjøres etter en nærmere konkret vurdering av den enkelte sak. Forslaget inneholder også av samme begrunnelse en hjemmel for å stille vilkår dersom tillatelse først blir gitt, se nærmere pkt.4.2.2.

I praksis innebærer dette at det for eksempel kan registreres flere tradere ved et nøytralt mottaksanlegg, da eier av anlegget vil være registrert som mottaker. På samme måte vil det være adgang til å registrere flere kjøpere ved et anlegg dersom den ene kjøperen er registrert som både mottaker og kjøper. Mottaker vil da være ansvarlig i forhold til selve landingen av fisken og vil dermed bli holdt ansvarlig dersom det gis feil opplysninger om landingen.

Samtidig inneholder den foreslåtte bestemmelse en hjemmel til skjønnsanvendelse når det gjelder om tillatelse skal gis, selv om vilkåret er oppfylt. I enkelte tilfeller kan kontrollmessige hensyn tilsi at tillatelse likevel ikke bør gis. Et eksempel på dette er dersom forholdene tilsier at en god ressurskontroll vanskelig kan gjennomføres dersom det tillates flere kjøpere ved anlegget. Der det tas i mot fersk fisk vil det knytte seg større kontrollmessige utfordringer med hensyn til eierforhold, tid og kvalitetsforringelse. Dersom det ikke er tatt i bruk tilstrekkelige midler for å hindre sammenblanding av fangst og lignende ved slike anlegg, kan dette være forhold som kan berette å nekte en tillatelse til å registrere flere kjøpere.

4.2.2 Vilkår i tillatelsen

Av hensyn til ressurskontrollen vil det ofte være nødvendig å stille vilkår i tillatelsen. Vilklårene må være begrunnet ut fra behovet for å sikre gjennomføring av en god ressurskontroll.

Det vil som tidligere nevnt være viktig at fangstene til de enkelte kjøperne holdes atskilt, slik at det i kontrolløyemed er mulig å etterprøve lovligheten av den enkelte omsetning. Aktørene på slike steder må selvfølgelig overholde de krav som til enhver tid stilles i forskrift av 22. januar 2003 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk. Det vises til drøftelsen i pkt. 4.3. nedenfor, om merking og atskillelse av fangst. Dette er et eksempel på konkrete påbud/forbud som det kan være nødvendig å stille vilkår om i en tillatelse, dersom forhold i den konkrete sak gjør det nødvendig.

Det bes om innspill fra høringsinstansene på vilkår som det vil være viktig å stille i tillatelse til registrering av flere kjøpere ved samme anlegg. Også her er det naturlig å se hen til innspill og endelig forslag i den pågående høringsrunden vedrørende de foreslåtte endringene i forskrift av 22. januar 2003 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk, jfr. ovennevnte høringsnotat av 16. desember 2008.

4.2.3. Oppsummering

Det foreslås at det i utgangspunktet bare tillates registrert en kjøper per anlegg/sted. Videre foreslås at det kan gis tillatelse til registrering av flere kjøpere ved anlegget, dersom det er registrert en ansvarlig mottaker på det omsøkte anlegg. Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til slik registrering etter en konkret vurdering av forholdene i den enkelte sak.

Det kan også stille vilkår i tillatelsen til registrering av flere kjøpere ved samme anlegg.

Forskriftsforslaget innebærer at adgangen til å registrere flere kjøpere ved samme anlegg blir videre enn adgangen til å registrere flere mottakere av egen fangst på sted som nevnt i punkt 4.1.

4.3. Om merking og atskillelse av fangst

Fiskerimyndighetenes kontroll av fangst som er høstet, gjennomføres i hovedsak enten i forbindelse med eller etter at landing og omsetning er fullført. For ressurskontrollen er det viktig å kunne etterprøve lovligheten av virksomheten, samt å holde en/flere aktører ansvarlig for eventuelle avdekte lovbrudd.

Det er derfor av stor betydning at kjøpere og mottakere av fangst må overholde krav om både føring og oppbevaring av dokumenter, samt merking og atskillelse av fangst.

Forskrift av 22. januar 2003 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk pålegger samtlige aktører en opplysningsplikt ved landing og omsetning, som skal være gjenstand for etterprøving. Det er også viktig å sikre at dokumenter oppbevares over en nærmere angitt periode. Ved anlegg der det er registrert flere aktører er det av sentral betydning at de enkelte fangster er tilstrekkelig merket slik at ansvaret for og eierskapet til den enkelte fangst kan identifiseres på en enkel måte. Det vil også være av betydning at fangstene kan fysisk holdes fra hverandre.

Forskriftsforslaget her inneholder imidlertid ikke spesifiserte krav til verken føring av landings- eller omsetningsdokumenter eller krav til fysisk atskillelse av den omsatte/landede fangst. Det vurderes som mest hensiktsmessig og naturlig at slike vilkår blir drøftet i forbindelse med en forestående revidering av forskrift av 22. januar 2003 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk.

5. ANDRE VILKÅR FOR REGISTRERING

5.1. Vilkår om stedsangivelse

Dagens forskrift om kjøperregistrering stiller ingen vilkår med hensyn til å opplyse om hvor omsetningsaktiviteten foregår. Søker må opplyse om kjøper/foretakets navn og adresse, men i en del tilfelle vil omsetningen foregå på andre steder enn aktørens adresse.

For ressurskontrollen er det avgjørende for å kunne kontrollere lovligheten av den enkelte fangst at man vet hvor landingene fysisk foregår.

I tillegg til å oppgi anlegget/stedets navn og adresse foreslås det å innføre et vilkår om at søker må opplyse om posisjonen for anlegget/stedet der mottak og/eller omsetning skal finne sted. Med posisjon menes besøksadresse, samt nøyaktig angivelse av grader og desimalminutter for anlegget/stedet. På den måten får Fiskeridirektoratet nødvendig oversikt over hvor det er lov å lande fisk og opplysninger som gjør det mulig å kartfeste informasjonen. Alle steder hvor det er tillatt å lande/omsette fisk vil dermed kunne føres inn i de kartverktøy som ellers benyttes for å vise hvor det drives fiskerirelatert aktivitet, enten det dreier seg om oppdrett eller villfisk.

For mottak og omsetning som foregår på sjøen vil det etter gjeldende regelverk være vanskelig kreve at aktørene skal angi posisjonen for hvor mottak/omsetning skjer ettersom det vil variere fra gang til gang. Det foreslås derfor å unnta disse aktørene fra vilkåret om å angi posisjon. Fartøyet som benyttes må identifiseres med navn, radiokallesignal og IMO nummer dersom det er tildelt.

Som en naturlig forlengelse av vilkåret om stedsangivelse vil det foreslås å ta inn utrykkelige forbud mot å lande fisk andre enn registrerte aktører, samt til andre steder enn de oppgitte i registreringen. Det vises i den forbindelse til punkt 6.

5.2. Øvrige vilkår

Det foreslås videre å innføre et vilkår om at søker må i søknaden forplikte seg til å holde seg orientert om og overholde regler i eller i medhold av Havressursloven som er gjeldende for kjøpere og mottakere av fangst. Her siktes det særlig til reglene om veiingsplikt ved mottak av fangst, seddel- og journalføring, samt fremtidige regler om sporing av fisk og fiskeprodukter. Det å synliggjøre forpliktelsene er viktig for at aktørene ikke kan påberope seg uvitenhet og manglende informasjon fra Fiskeridirektoratet om regelverk som danner grunnlag for å fastslå eventuelle regelbrudd.

Tilsvarende foreslås å videreføre forpliktelsen til å holde seg orientert om og overholde salgslagenes regler knyttet til omsetningen av fisk i første hånd.

6. FORSKRIFTSFESTEDE FORBUD

For å oppnå målet om en styrket og forenklet ressurskontroll er det som nevnt avgjørende med kunnskap om hvilke aktører som har lov til å lande og ta i mot fangst og hvor de har lov til å utføre disse handlingene.

Forslaget inneholder derfor bestemmelser som uttrykkelig forbyr å ta i mot og kjøpe fangst for aktører som ikke er registrert. I tillegg foreslås det å innføre forbud mot å lande og omsette fangst på andre steder enn de som er registrert på den enkelte mottaker/kjøper. Det innebærer at hvert enkelt anlegg/sted må spesifiseres i søknaden og at aktiviteten først er tillatt når registreringen er skjedd.

Som en forlengelse av det ovennevnte foreslås også å innføre forbud overfor fiskere mot å lande fangst/omsette fangst i første hånd til andre enn registrerte aktører. Videre foreslås å forby landing av fangst på andre steder enn de som er oppgitt i registreringen. Gjennom å fastsette et slikt forbud vil det bli synliggjort at både fisker og aktørene på landsiden kan holdes ansvarlig for at reglene om registrering ikke overholdes.

Det foreslås som nevnt å plassere forbudene i tilknytning til definisjonen av begrepene ”kjøper” og ”mottaker” i forskriften, jf pkt 3.2.

7. BORTFALL AV REGISTRERINGEN

7.1. Bortfall som følge av inaktivitet

7.1.1. Vilkår

Av hensyn til ressurskontrollen, samt salgslagene, bør det nye kjøper- og mottakerregisteret i mye større grad enn det nåværende kjøperregisteret være oppdatert i sann tid. Det bør være et mål at det kun er *aktive* kjøpere og mottakere som står oppført til enhver tid.

Det må etableres mekanismer som gjør vedlikeholdsarbeid av registeret enklere enn i dag. Det følger av gjeldende forskrift § 7, tredje ledd, at det treffes vedtak om at adgangen til å stå registrert som kjøper bortfaller dersom kjøper i løpet av de to siste år ikke har kjøpt råfisk m.v. i første hånd. I praksis har dette resultert i at inaktive kjøpere har stått registrert i flere år.

Forskriftsforslaget inneholder derfor et objektivt vilkår om at inaktivitet over en nærmere angitt tid vil automatisk føre til bortfall av registreringsrettigheten. Det vil etter vårt syn være den mest hensiktsmessige, samt ressursbesparende ordningen for å oppnå et aktivt register.

Spørsmålet i det videre er hvilken grad av inaktivitet som må foreligge før rettigheten faller bort.

Målet med registeret må være å skaffe kontrollmyndighetene og salgslagene en oppdatert oversikt over hvilke aktører som tar i mot/omsetter fisk og hvor dette foregår. Det vurderes derfor at en inaktivitetsperiode på to år ikke vil oppfylle målet om et oppdatert register i sann tid.

En gruppe som problemstillingen er særlig aktuelle for, er såkalte tradere. For disse kan det gå tid mellom hvert kjøp og det er derfor viktig at "fristen" for aktivitet ikke blir for kort, slik at de må søke på nytt foran hvert kjøp. Det vurderes imidlertid av hensyn til målet om å ha et aktivt register, at også denne gruppen bør miste rettigheten til å stå registrert som kjøper ved en viss inaktivitet.

Det foreslås derfor at rettigheten til å være registrert i mottaker- og kjøperregisteret bortfaller dersom det har gått mer enn tolv måneder siden siste registrerte mottak og/eller kjøp i første hånd. Eksempelvis vil en kjøper med siste registrerte sluttseddel 31.03.2009 oppfylle vilkår om automatisk bortfall dersom det ikke er registrert ny sluttseddel på vedkommende kjøper innen 31.03.2010.

7.1.2 Saksbehandling

For at registreringsordningen skal fungere i henhold til formålet er det avgjørende med rask kommunikasjon mellom salgslagene og Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratet foreslås at det innføres enkle arbeidsrutiner ved at salgslagene umiddelbart oversender Fiskeridirektoratet Region Nordland melding om at en aktør fyller vilkåret for automatisk bortfall.

Ettersom aktørene har et rettskrav på registrering dersom de objektive vilkårene er oppfylt, gjelder forvaltningslovens av 10. februar 1967 §§ 16 flg for Fiskeridirektoratet saksbehandling. Som en følge av dette må Fiskeridirektoratet Region Nordland sende forhåndsvarsel om at det vil bli fattet vedtak om bortfall av registrering som kjøper/mottaker.

Aktørene får i varselet en nærmere angitt frist til å komme med en uttalelse før enkeltvedtak fattes. På bakgrunn av informasjon fra aktøren kan det i visse tilfelle også føre til at Fiskeridirektoratet ikke fatter et vedtak om bortfall.

Dersom den enkelte aktør ønsker å bli registrert igjen som kjøper/mottaker må vedkommende søke Fiskeridirektoratet Region Nordland på nytt.

Det vurderes ikke som nødvendig av hensyn til ressurskontrollen å videreføre bestemmelsen i kjøperregistreringsforskriften § 7 siste ledd, om en nærmere angitt karenstid etter endelig vedtak om bortfall, før ny søknad om registrering kan fremmes.

7.2. Bortfall dersom vilkårene ikke til enhver tid er oppfylt

Det fremgår av forarbeidene at vilkår for registrering skal være saklig avgrenset til formålet med registreringsordningen. Vilråene skal videre være objektive slik at de som fyller disse har et rettskrav på å bli registrert.

Som en naturlig forlengelse av dette må det kunne stilles krav om at vilråene til enhver tid skal være oppfylt for at aktørene kan opprettholde rettskravet på registrering.

Det fremgår av dagens kjøperregistreringsforskrift § 7 første punktum at Fiskeridirektoratet Region Nordland kan treffe vedtak om at retten til å stå registrert som kjøper bortfaller dersom ikke kjøper til enhver tid oppfyller vilråene for registrering eller ikke overholder sine plikter.

Forvaltningslovens saksbehandlingsregler gjelder også for vedtak om bortfall på grunn av at vilråene ikke lengre er oppfylt.

7.3. Bortfall som sanksjon ved overtredelse

Rettskravet på å være registrert som kjøper/mottaker medfører også en rekke plikter for aktørene. Det gjelder blant annet plikten til å overholde forbudet mot mottak/kjøp av fangst på andre steder enn de registrerte, samt å overholde andre relevante regler som er fastsatt i eller i medhold av havressursloven. Det siktes her særlig til reglene om veieplikt ved mottak av fangst, seddel- og journalføring, samt fremtidige regler om sporing av fisk og fiskeprodukter. Av hensyn til ressurskontrollen er det viktig å stille strenge krav til overholdelse av disse pliktene.

Det foreslås derfor å innføre hjemmel for Fiskeridirektoratet om å fatte vedtak om bortfall dersom kjøper/mottaker ikke overholder relevante forpliktelser som er fastsatt i eller i medhold av havressursloven. Med relevante plikter siktes særlig til reglene om veieplikt

ved mottak av fangst, seddel- og journalføring, samt fremtidige regler om sporing av fisk og fiskeprodukter. Dette er en videreføring av gjeldende rett.

I fremtiden kan det oppstå behov for at hjemmelen også omfatter overtredelser av andre relevante bestemmelser/plikter i Havressursloven. Det foreslås gi bestemmelsen en vid ordlyd, slik at det ikke er nødvendig med en forskriftsendring for at pliktene omfattes. Hensynene bak registreringsordningen vil danne en saklig grense for hvilke overtredelser som vil omfattes av bestemmelsen.

Forvaltningslovens saksbehandlingsregler gjelder for vedtak om bortfall på grunn av overtredelse av forpliktelser som kjøper/mottaker.

8. Straff, strafferettslig inndragning, tvangsmulkt og lovbruddsgebyr.

I forslaget foreslås det å videreføre hjemmelen til å kunne benytte strafferettslige sanksjoner ved overtredelser.

Havressursloven innfører i §§ 58 og 59 tvangsmulkt og lovbruddsgebyr som sanksjon. På samme måte som bortfall av retten til å stå registrert er dette administrative sanksjoner. Det antas at enkelte overtredelser av de foreslåtte reglene vil være egnet for slike sanksjoner.

9. Ikrafttredelse og opphevelse

Det foreslås at forskriften trer i kraft fra 1.1.2010. For de som er registrert som kjøpere etter dagens regler vil den nye forskriften ikke få direkte betydning. De skal overføres til det nye registeret direkte. Det kan bli nødvendig å oppdatere en del opplysninger om den enkelte i forbindelse med overføringen. Det forutsettes at registreringsprosedyrene er gjennomført innen 1.1.2010 for de nye aktørene som nå foreslås omfattet av registreringsplikten.

10. Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget medfører for Fiskeridirektoratets del at det må utvikles et nytt elektronisk register. Det å sette det nye registeret i drift vil medføre behov for å øke ressursinnsatsen i forhold til i dag i oppstartsfasen. Dette er nødvendig for å konvertere dagens register over til det nye og registrere alle mottakere. Det vil si de som ikke har vært omfattet av noen registreringsplikt så langt. Antall aktører som omfattes av registreringsplikten øker noe som medfører at det også vil kreve noe mer ressurser enn i dag å drive registeret. Den økte ressursbruken både i oppstartsfasen og under ordinær drift anses som svært nøktern sett i forhold til effekten det nye registeret vil få i ressurskontrollen.

For næringsaktørene vil overgangen til et nytt register ikke få betydning for de som allerede er registrert i det gamle registeret. For nye registreringspliktige vil forslaget medføre at de må søke om registrering, herunder betale saksbehandlingsgebyr. Gebyret er i dag på kr 5000,- og de nærmere reglene finnes i forskrift av 19 september 1997 om betaling av gebyr for behandling av søknad om registrering som kjøper i første hånd av

råfisk m.v. Vilkårene som ellers skal oppfylles er enkle og det vil ikke medføre særlige byrder å sende inn søknaden om registrering.

11. FORSLAG TIL FORSKRIFT

FORSKRIFT OM REGISTRERING SOM KJØPER OG MOTTAKER AV FANGST

Fiskeri- og kystdepartementet har den ... 2009 har med hjemmel i lov av 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 38 fastsatt følgende forskrift:

§ 1 Virkeområde

Forskriften gjelder ved landing, mottak og omsetning i første hånd av fangst av råfisk m.v. som er omfattet av lov av 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk § 1, med forskrifter.

Forskriften gjelder ikke for fangst som er høstet utenfor erverv så lenge fangsten ikke skal omsettes direkte eller på et senere tidspunkt.

§ 2 Landing og mottak av fangst

Det er forbudt å motta fangst uten å være registrert som mottaker i Fiskeridirektoratets register over kjøpere og mottakere av fangst. Det er forbudt å motta fangst på andre steder enn de anlegg eller steder som er registrert i Fiskeridirektoratets register over kjøpere og mottakere av fangst.

Mottaker omfatter alle som tar i mot fangst fra et fiske- eller transportfartøy dersom fangsten ikke tidligere er landet til en registrert mottaker på land. Mottaker omfatter også de som tar i mot fangst som tidligere er omsatt eller landet på sjøen.

Det er forbudt å lande fangst fra fiskefartøy eller transportfartøy til andre enn registrerte mottakere og på andre anlegg eller steder enn de som er registrert i Fiskeridirektoratets register over kjøpere og mottakere av fangst.

§ 3 Omsetning av fangst i første hånd

Det er forbudt å kjøpe fangst i første hånd uten å være registrert i Fiskeridirektoratets register over kjøpere og mottakere av fangst. Det er forbudt å kjøpe fangst på andre steder enn de anlegg eller steder som er registrert i Fiskeridirektoratets register over kjøpere og mottakere av fangst.

Med kjøper menes alle som kjøper fangst i første hånd som er landet fra et fiske- eller transportfartøy dersom fangsten ikke tidligere er omsatt til en registrert kjøper.

Det er forbudt å omsette fangst i første hånd til andre enn kjøpere som er registrert som kjøper i første hånd i Fiskeridirektoratets register over kjøpere og mottakere av fangst.

§ 4 Vilkår for registrering

For å bli registrert som kjøper/mottaker må søker sende søknad til Fiskeridirektoratet Region Nordland med opplysninger om:

- a) søker/foretakets organisasjonsnummer, navn, adresse, telefon- og telefaksnummer, samt navn og adresse for styreformann og daglig leder.
- b) dokumentasjon på at søker er registrert i enhetsregisteret og at søker har betalt behandlingsgebyr til statskassen, jf. forskrift av 19 september 1997 om betaling av gebyr for behandling av søknad om registrering som kjøper i første hånd av råfisk m.v.
- c) søker skal motta fangst, kjøpe fangst eller begge deler.
- d) nøyaktig stedsangivelse for hvor mottak og kjøp av fangst skal skje. Med nøyaktig stedsangivelse menes besøksadresse, eventuelt godkjenningsnummer, samt nøyaktige koordinater angitt i grader og desimalminutter.
- e) å forplikte seg til å holde seg orientert om og overholde regler i eller i medhold av Havressursloven som er gjeldende for mottakere og kjøpere i første hånd.
- f) å forplikte seg til å holde seg orientert om og overholde salgsorganisasjonens forretningsregler og omsetnings- og salgsbestemmelser som fastsettes i medhold derav, herunder til enhver tid stille den bankgaranti eller tilsvarende sikkerhet som salgsorganisasjonene krever, jf § 4 i lov av 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk m.v.

Dersom det søkes om registrering for å drive mottak og/eller kjøp ved flere anlegg eller steder gjelder bokstav b, c og d for det enkelte anlegg eller sted.

Dersom mottaksanlegget er godkjent i henhold til bestemmelsene gitt i eller i medhold av lov av 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet (matloven) skal det opplyses om dette og godkjenningsnummeret skal oppgis.

Dersom søker er tildelt dispensasjon for kaisalg skal det opplyses om dette.

Opplysningsplikten i bokstav d gjelder ikke for mottak og kjøp som foregår på sjøen. I slike tilfeller skal fartøyet som benyttes identifiseres med fartøynavn, radiokallesignal og IMO nummer dersom det er tildelt. Fartøyet skal følge reglene i forskrift av 7.april 1999 om satellittbasert overvåking av fiske- og fangstfartøys aktivitet.

Ved søknad om registrering i henhold til § 5 andre ledd og § 6 andre ledd skal søknaden inneholde alle opplysninger som trengs i tillegg til de som er nevnt i paragrafen her.

Kjøper og mottaker må til enhver tid oppfylle vilkårene for registrering. Retten til å være registrert i mottaker- og kjøperregisteret kan ikke overføres.

§ 5 Antall kjøpere ved samme anlegg eller sted

Det kan bare registreres en kjøper ved samme anlegg eller sted.

Fiskeridirektoratet Region Nordland kan tillate registrering av flere kjøpere på samme anlegg eller sted, dersom en aktør er registrert som mottaker ved anlegget. Det kan stilles vilkår i tillatelsen.

§ 6 Antall mottakere ved samme anlegg eller sted.

Det kan bare registreres en mottaker ved samme anlegg eller sted.

Fiskeridirektoratet Region Nordland kan i særlige tilfelle gi tillatelse til registrering av flere mottakere av egen fangst som landes fra fartøy som har en største lengde mindre enn 13 meter. Tillatelse kan bare gis for landinger på sted uten anlegg eller fysisk innretning som er egnet til å oppbevare og produsere fangst. Det kan stilles vilkår i tillatelsen.

§ 7 Melding ved endring og opphør

Kjøper og mottaker skal melde fra til Fiskeridirektoratet Region Nordland ved endring av opplysninger som nevnt i § 4.

Ved opphør av kjøper- eller mottakervirksomheten plikter kjøper og mottaker å melde fra til Fiskeridirektoratet Region Nordland.

§ 8 Suspensjon

Vedkommende salgsorganisasjon, kan med øyeblikkelig virkning treffe vedtak om suspensjon av adgangen til å stå registrert som kjøper dersom kjøper ikke stiller garanti som nevnt i § 4, første ledd bokstav f. Fiskeridirektoratet Region Nordland skal anføre i registeret at vedkommende kjøper er suspendert.

Vedtak om suspensjon som nevnt i første ledd opphører fra det tidspunkt salgsorganisasjonen bekrefter at kjøper stiller garanti.

§ 9 Bortfall ved inaktivitet

Retten til å stå registrert som mottaker bortfaller dersom mottaker ikke har mottatt fangst innen 12 måneder etter siste registrerte mottak.

Retten til å stå registrert som kjøper bortfaller dersom kjøper ikke har kjøpt fangst i første hånd innen 12 måneder etter siste registrerte kjøp.

§ 10 Bortfall ved brudd på vilkår eller plikter

Retten til å stå registrert som kjøper og mottaker kan bortfalle dersom kjøper og mottaker ikke til enhver tid fyller vilkår for registrering.

Retten til å stå registrert som kjøper eller mottaker kan bortfalle dersom kjøper og mottaker ikke overholder plikter som de til enhver tid har i henhold til regler som er fastsatt i eller i medhold av Havressursloven.

Vedtak om bortfall av retten til å være registrert kan gjøres midlertidig. I slike tilfeller kan det fastsettes at mottaker og kjøper ikke trenger å søke på nytt når bortfallsperioden er utløpt.

§ 11 Vedtakskompetanse

Fiskeridirektoratet Region Nordland fatter vedtak i første instans. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 12 Tvangsmulkt

For å sikre gjennomføring av bestemmelsene i denne forskrift kan det i henhold til i lov av 6.juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevende marine ressurser (havressursloven) § 58 pålegges tvangsmulkt.

§ 13 Lovbruddsgebyr

Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift kan det pålegges lovbruddsgebyr i henhold til lov av 6 juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevende marine ressurser (havressursloven) § 59.

§ 14 Straff og inndraging

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift kan straffes i henhold til i lov av 6.juni 2008 nr.37 om forvaltning av viltlevende marine ressurser (havressursloven) § 62, jfr § 64. Inndragning kan skje i henhold til samme lovs § 65.

§ 15 Ikrafttredelse og opphevelse

Denne forskrift trer i kraft 1.1.2010.

Forskrift av 19. september 1997 nr. 1019 om registrering som kjøper i første hånd av råfisk m.v. oppheves fra samme tidspunkt.

